

INHOUDSOPGAVE

BEKNOPTE BIBLIOGRAFIE	XXV
INLEIDING	1
HOOFDSTUK I: ORGANEN EN PERSONEN BIJ HET STRAFPROCES BETROKKEN	3
I. De gerechtelijke politie	4
a. Algemeen	4
b. Structuur	4
b.1. De lokale politie	4
b.2. De federale politie	5
c. Aanwijzings- en vorderingsrecht	6
d. Onderscheid tussen officieren en agenten van gerechtelijke politie	7
e. Bevoegdheden	8
e.1. De bevoegdheden bij heterdaad	8
e.2. De normale ambtsbevoegdheden (buiten heterdaad)	9
e.2.1. Op basis van het Wetboek van Strafvordering	9
e.2.2. Op basis van de bijzondere strafwetten	10
e.2.3. Op basis van delegatie	10
II. Het openbaar ministerie	11
a. Statuut	11
b. Taken	13
b.1. Leiding over het opsporingsonderzoek	13
b.2. Uitoefening van de strafvordering	13
b.3. Vervolgen of seponeren	14
b.4. Waken over de toepassing van de wet	15
b.5. Uitvoering van de strafrechtelijke uitspraken	15
c. Hoofdkenmerken van het openbaar ministerie	16
c.1. Functionele en hiërarchische eenheid	16
c.2. Ruime zelfstandigheid	16
c.2.1. Ten opzichte van de hiërarchische meerderen binnen het openbaar ministerie zélf	17
c.2.2. Ten opzichte van de regering	17
c.2.3. Ten opzichte van het strafgerecht waarbij de parketmagistraat zijn ambt uitoefent	17
c.3. Ondeelbaarheid	17
III. De onderzoeksrechter	18
a. Algemeen	18
b. Statuut	18

IV. De onderzoeksgerechten	19
a. De raadkamer	20
a.1. Samenstelling	20
a.2. Bevoegdheden	20
b. De kamer van inbeschuldigingstelling	21
b.1. Samenstelling	21
b.2. Bevoegdheden	21
V. De vonnisgerechten	22
a. Taak en statuut	22
b. De verschillende vonnisgerechten	23
b.1. De politierechtbank	23
b.2. De correctionele rechtbank	24
b.3. De jeugdrechtbank	25
b.4. Het hof van beroep	25
b.5. Het hof van assisen	26
VI. De strafuitvoeringsrechtbanken	27
VII. Het Hof van Cassatie	28
VIII. De dader	29
a. Onderscheid	29
b. Vermoeden van onschuld	30
c. Bijstand van een advocaat	30
IX. De benadeelde	31
a. De burgerlijke partij	31
b. De benadeelde persoon	32
X. De burgerrechtelijk aansprakelijke partij	32
XI. De tussenkomende partij	32
<u>HOOFDSTUK II: DE STRAFVORDERING</u>	34
I. Definitie	35
II. Uitoefening van de strafvordering	35
a. Klacht	35
b. Aangifte	36
c. Machtiging	36

III. Hinderpalen bij de uitoefening van de strafvordering	37
a. De gronden van schorsing van de strafvordering	37
a.1. De algemene regel: geen schorsing van de strafvordering	37
a.2. Aanvulling van de algemene regel: de toepassing van het burgerlijk bewijsrecht	38
a.3. De uitzondering: schorsing van de strafvordering	38
a.3.1. Prejudiciële vragen	38
1. Vragen van Belgisch grondwettelijk recht	38
2. Vragen betreffende de conformiteit van de nationale strafrechtsnorm aan de normen van het Europese recht	39
3. Vragen betreffende de interpretatie van gemeenschappelijke rechtsregels van het Benelux-recht	39
a.3.2. Prejudiciële geschillen	39
1. Betwistingen over de echtheid van een geschrift	39
2. Betwistingen over onroerende zakelijke rechten	40
3. Laster en lasterlijke aangifte	40
4. Afstamming	40
b. De gronden van verval van de strafvordering	40
b.1. De opheffing van de strafwet	40
b.2. De dood van de verdachte	41
b.3. De betaling van een geldsom	41
b.3.1. De politie	42
b.3.2. De administratie	42
b.3.3. Het openbaar ministerie	42
b.4. Het voldoen aan de voorwaarden in het kader van de strafbemiddeling	43
b.5. Het gewijsde	43
b.5.1. Er moet een beslissing ten gronde zijn die uitspraak doet over de strafvordering	43
b.5.2. De beslissing moet kracht van gewijsde hebben verkregen	43
b.5.3. Het moet een uitspraak in België geweest zijn	44
b.5.4. De nieuwe vervolgingen moeten dezelfde persoon betreffen	44
b.5.5. De nieuwe vervolgingen moeten op dezelfde feiten steunen	44
b.6. Amnestie	44
b.7. Klachtafstand	45
b.8. Verjaring	45
b.8.1. Ratio legis	45
b.8.2. De verjaringstermijnen	46
1. De toepasselijke termijnen	46
2. De berekening van de termijn	47
b.8.3. De stuiting van de verjaring van de strafvordering	49
b.8.4. De schorsing van de verjaring van de strafvordering	51
1. De inleidingszitting	54
2. Een wettelijk beletsel	54
3. De preliminaire exceptie	55
4. Het verzoek tot bijkomend onderzoek door de inverdenkinggestelde	56
5. Het door de beklagde onontvankelijk of ongedaan verzet	57
b.8.5. De redelijke termijn	57

IV. Strafvordering wegens misdrijven in het buitenland gepleegd	61
a. Algemene regels	61
b. De voornaamste gevallen	61
c. Invloed van vervolgingen in het buitenland	63
V. Uitlevering	64
a. De passieve uitlevering	65
b. De actieve uitlevering	66
VI. Overlevering	67
a. De passieve overlevering	68
b. De actieve overlevering	69
<u>HOOFDSTUK III: DE BURGERLIJKE VORDERING</u>	70
I. Definitie	71
II. Het slachtoffer dat geen enkele actie heeft ondernomen	71
III. De verklaring van benadeelde persoon	72
IV. De uitoefening van de burgerlijke vordering door de burgerlijke partij	72
a. De uitoefening van de burgerlijke vordering voor de strafrechter	73
a.1. Het instellen van de burgerlijke vordering voor de strafrechter	73
a.2. Vereisten om zich burgerlijke partij te stellen	75
a.2.1. Het aannemelijk maken van de bewering dat men door het misdrijf is benadeeld	75
a.2.2. Het doen blijken van een belang	76
a.2.3. Het lijden van schade in zijn individuele belangen	77
a.2.4. De bekwaamheid om in rechte op te treden	78
a.3. Tegen wie kan de burgerlijke vordering worden uitgeoefend ?	78
a.4. Verval van de burgerlijke vordering	78
a.4.1. De afstand van geding of van vordering	78
a.4.2. De dading	79
a.4.3. Het gezag van het burgerlijk gewijsde	79
a.4.4. De verjaring van de burgerlijke vordering	79
b. De uitoefening van de burgerlijke vordering voor de burgerlijke rechter	81
b.1. De schorsing van de burgerlijke rechtsvordering	81
b.2. Het gezag van het strafrechtelijke gewijsde t.a.v. de burgerlijke rechter	81
V. Een bijzondere procedure: de bemiddeling	82

HOOFDSTUK IV: HET OPSPORINGSONDERZOEK	84
I. Definitie	85
II. Kenmerken	86
a. Afwezigheid van dwangmaatregelen	86
a.1. Als de wet het toelaat	86
a.2. Bij ontdekking op heterdaad	86
b. Inquisitoriaal karakter	87
III. Start van het opsporingsonderzoek	88
IV. Het verloop van het opsporingsonderzoek	89
a. De relatie tussen het openbaar ministerie en de politiediensten	89
b. De voornaamste opsporingshandelingen	90
b.1. Het verhoor	90
b.1.1. Rechten die gelden bij het verhoor van personen aan wie geen misdrijf ten laste wordt gelegd	92
b.1.2. Rechten die gelden bij het verhoor van een persoon die wordt verhoord als verdachte	92
b.1.3. Rechten die gelden bij het verhoor van iemand die van zijn vrijheid is beroofd	93
b.1.4. Bepalingen die van toepassing zijn op alle verhoren	94
b.1.5. Overige bepalingen	96
b.2. De huiszoeking	97
b.3. Het beslag	97
b.4. Het beroep doen op een technisch raadgever of deskundige	99
b.5. Het onderzoek aan het lichaam	99
b.6. Het DNA-onderzoek	99
b.7. De niet-heimelijke zoeking in een informaticasysteem of een deel ervan	101
b.8. Het opsporen van elektronische communicatie en het onderscheppen van niet voor het publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem	103
b.9. De bijzondere opsporingsmethoden en andere methoden	103
b.9.1. De bijzondere opsporingsmethoden	103
1. Observatie	105
2. Infiltratie	106
3. Burgerinfiltratie	106
4. Informantenwerking	108
b.9.2. De andere methoden	108
1. Het identificeren van gebruikers van een elektronische communicatiedienst	109
2. Het vorderen van inlichtingen bij instellingen van sociale zekerheid	109
3. Het onderscheppen van poststukken	110
4. Het vorderen van inlichtingen bij financiële entiteiten	110
5. De inijkoperatie in een private plaats	110
6. De zgn. digitale infiltratie	111
7. Het opvragen van passagiersgegevens	112

V. Actiemogelijkheden van de rechtstreeks belanghebbenden en derden	112
a. De rechtstreeks belanghebbenden	112
b. Derden	115
VI. Einde van het opsporingsonderzoek	117
a. Het seponeren van de zaak (art. 28 ^{quater} Sv.)	117
b. Het voorstellen van een minnelijke schikking (art. 216 ^{bis} Sv.)	117
b.1. Voorwaarden	118
b.1.1. In verband met de stand van de procedure	118
b.1.2. In verband met het misdrijf	119
b.1.3. In verband met de strafmaat	119
b.1.4. In verband met de schade	120
b.2. Procedure	121
b.3. Gevolgen	123
c. Het voorstellen van een strafbemiddeling (art. 216 ^{ter} Sv.)	124
c.1. Voorwaarden	124
c.1.1. In verband met de stand van de procedure	125
c.1.2. In verband met het misdrijf	125
c.1.3. In verband met de strafmaat	125
c.1.4. In verband met de schade	125
c.2. Procedure	125
c.3. Gevolgen	128
d. Het voorstellen van de toepassing van de procedure van voorafgaande erkenning van schuld	128
d.1. Voorwaarden	129
d.1.1. In verband met de stand van de procedure	129
d.1.2. In verband met het misdrijf	129
d.1.3. In verband met de strafmaat	129
d.2. Procedure	130
d.3. Gevolgen	132
e. Het verlenen van een toezegging in het kader van de uitoefening van de strafvordering (art. 216/1 e.v. Sv.)	132
f. Het uitbrengen van een rechtstreekse dagvaarding (art. 145 en 182 Sv.)	134
g. Het vorderen van een gerechtelijk onderzoek (art. 47 Sv.)	135
 <u>HOOFDSTUK V: HET GERECHTELIJK ONDERZOEK</u>	 136
I. Definitie	137
II. Kenmerken	137
III. Start van het gerechtelijk onderzoek	138
IV. Verloop van het gerechtelijk onderzoek	141
a. Algemene principes	141
b. De voornaamste onderzoekshandelingen	143
b.1. Het verhoor van de inverdenkinggestelde	144

b.2. Het verhoor van getuigen	145
b.2.1. Algemeen	145
b.2.2. De anonieme getuige	147
1. Gedeeltelijke anonimiteit	147
2. Volledige anonimiteit	147
b.2.3. De bedreigde getuige	148
b.3. Huiszoeking	150
b.3.1. Begrip en voorwaarden	150
b.3.2. Uitvoering van de huiszoeking	151
b.4. Het beslag	152
b.5. Observatie en inijkoperatie	155
b.5.1. De observatie met technische hulpmiddelen om zicht te verwerven in een woning	155
b.5.2. De inijkoperatie	155
b.6. Het openen van brieven	156
b.7. Het deskundigenonderzoek	156
b.8. Het onderzoek aan het lichaam	158
b.9. Het DNA-onderzoek	158
b.10. Het plaatsbezoek	160
b.11. De niet-heimelijke zoeking in een informaticasysteem of een deel ervan	161
b.12. Het opsporen van elektronische communicatie	162
b.13. Het met een heimelijk oogmerk onderscheppen, kennismaken, doorzoeken en opnemen van niet voor het publiek toegankelijke communicatie of gegevens van een informaticasysteem	163
b.13.1. Voorwaarden	164
b.13.2. Duur	165
b.13.3. Uitvoering	165
b.13.4. Opmerkingen	166
b.14. Het moraliteitsonderzoek	167
b.15. De inobservatiestelling	167
V. De actiemogelijkheden van het openbaar ministerie, de rechtstreeks belanghebbenden, de partijen (inverdenkinggestelde en burgerlijke partij) en derden	169
a. Het openbaar ministerie	169
b. De rechtstreeks belanghebbenden	169
c. De partijen (inverdenkinggestelde en burgerlijke partij)	170
d. Derden	172
VI. Het toezicht op het gerechtelijk onderzoek	173
a. Het klassiek toezicht op het gerechtelijk onderzoek	173
a.1. Wat kan de kamer van inbeschuldigingstelling bevelen?	173
a.2. Hoe komt het klassiek toezicht tot stand?	174
a.3. Hoe verloopt de procedure?	175
b. Het facultatief toezicht op de bijzondere opsporingsmethoden tijdens het gerechtelijk onderzoek	175
c. Het driemaandelijks toezicht op de burgerinfiltratie zolang deze niet is beëindigd	177

HOOFDSTUK VI: DE VOORLOPIGE HECHTENIS	179
I. Definitie	180
II. De arrestatie	181
III. Het bevel tot medebrenging	183
IV. Rechten van de persoon die van zijn vrijheid is beroofd bij verhoren voorafgaand aan de betekening van het aanhoudingsbevel	184
a. Het voorafgaand vertrouwelijk overleg voorafgaand aan het eerste verhoor	184
b. Bijstand tijdens de verhoren	186
c. Overige rechten	187
V. Het verlenen van het bevel tot aanhouding	187
a. Voorwaarden	187
a.1. Formele voorwaarden	187
a.2. Grondvoorwaarden	189
a.3. Bijkomende voorwaarden bij een zgn. 'nieuw' bevel tot aanhouding	190
b. Geen rechtsmiddelen	190
c. Betekening	190
d. Uitvoering van het bevel tot aanhouding	191
e. Contactverboden	194
VI. Verdere handhaving van de voorlopige hechtenis	196
a. Eerste handhaving van de voorlopige hechtenis	196
a.1. Taak van de raadkamer	197
a.2. Procedure	197
b. De latere handhaving van de voorlopige hechtenis	198
b.1. Taak van de raadkamer	199
b.2. Procedure	200
b.3. Redelijke termijn	201
VII. Rechten van de persoon bij verhoren tijdens de handhaving van de voorlopige hechtenis	201
VIII. Rechtsmiddelen tegen de eerste en latere handhavingen	202
a. Hoger beroep	202
b. Cassatieberoep	203
IX. Tussentijdse opheffing van het aanhoudingsbevel door de onderzoeksrechter	204
X. De vrijheid en invrijheidstelling onder voorwaarden	205
a. Voorwaarden	205
b. Duur	206

c.	Opheffing of wijziging van de voorwaarden	206
d.	Controle en sanctie	206
XI.	De vrijheid of invrijheidstelling mits betaling van een borgsom	206
XII.	Vergoeding wegens onregelmatige of onwerkzame hechtenis	207
a.	De onregelmatige voorlopige hechtenis (art. 27 wet 13 maart 1973)	207
b.	De onwerkzame voorlopige hechtenis (art. 28 wet 13 maart 1973)	207
b.1.	Voorwaarden	208
b.2.	Procedure	208
	<u>HOOFDSTUK VII: DE REGELING VAN DE RECHTSPLEGING</u>	210
I.	De beschikking tot mededeling	211
II.	Controle op de observatie, de infiltratie en de burgerinfiltratie op het einde van het gerechtelijk onderzoek	211
III.	Controle op de specifieke of uitzonderlijke methoden van de inlichtingendiensten	214
IV.	Procedure voor de raadkamer	215
V.	Taak van de raadkamer	216
VI.	Beschikkingen van de raadkamer	218
VII.	Motiveringsverplichting van de raadkamer	219
VIII.	Gezag van de beschikkingen van de raadkamer	220
IX.	Rechtsmiddelen tegen de beslissingen i.v.m. de regeling van de rechtspleging	221
a.	Hoger beroep tegen beschikkingen van de raadkamer	221
a.1.	Openbaar ministerie en burgerlijke partij	221
a.2.	De inverdenkinggestelde	222
a.3.	Procedure	224
b.	Cassatieberoep tegen arresten van de kamer van inbeschuldigingstelling	225
X.	Einde van het onderzoek en weerslag op de voorlopige hechtenis	225
XI.	De onderzoeksgerechten als vonnisgerecht	228
a.	Internering	228
b.	Opschorting	229

<u>HOOFDSTUK VIII: TERECHTZITTINGEN, VONNISSEN EN ARRESTEN</u>	231
I. Mondeling, tegensprekelijk en openbaar debat	232
a. Mondeling	232
b. Tegensprekelijk	232
c. Openbaar	233
II. Motivering van vonnissen en arresten	234
III. Bewijs	236
a. Bewijslast	236
b. Bewijsmiddelen	237
b.1. De onrechtmatig verkregen bewijzen	237
b.2. Bewijsmiddelen die worden voorgebracht in strijd met de regels van de tegenspraak	240
c. Bewijswaarde	240
d. Bewijskracht	241
IV. De kwalificatie van het feit	242
V. Samenhang en onsplitsbaarheid	242
a. Samenhang	242
b. Onsplitsbaarheid	244
VI. Het gebruik der talen in gerechtszaken	244
a. Taalgebruik gedurende het vooronderzoek	244
b. Taalgebruik ter terechtzitting	245
c. Aard van de regels	246
<u>HOOFDSTUK IX: DE PROCEDURE VOOR DE VONNISGERECHTEN</u>	247
I. De politierechtbank	248
a. Aanhangigmaking	248
a.1. Dagvaarding	248
a.2. Verwijzing	250
a.3. Oproeping door proces-verbaal	250
a.4. Vrijwillige verschijning	251
b. Onderzoek en debatten	251
c. Verloop van de zitting	254
c.1. Ondervraging van de beklaagde	254
c.2. Verhoor van getuigen en deskundigen	255
c.3. Pleidooi burgerlijke partij	256
c.4. Vordering openbaar ministerie	256

c.5. Verdediging van beklaagde, burgerrechtelijk aansprakelijke partij en tussenkomende partij	257
c.6. Sluiting van de debatten	257
d. Proces-verbaal van de terechtzitting	257
e. Vonnis	258
e.1. Vonnissen alvorens recht te doen	258
e.2. Eindvonnissen	258
e.3. Gevolgen van de vrijspraak	259
e.4. De gevolgen van de veroordeling	260
f. Rechtsmiddelen	261
II. De correctionele rechtbank	261
a. Aanhangigmaking	261
b. Toebedeling van de zaak aan de kamers	263
c. Onderzoek en debatten	263
d. Vonnis	264
e. Rechtsmiddelen	265
f. Invrijheidstelling en aanhouding ter terechtzitting	266
f.1. Voorlopige invrijheidstelling	266
f.2. Invloed van de beslissing van het vonnisgerecht op de voorlopige hechtenis	266
f.3. Onmiddellijke aanhouding	266
g. Bijzonder onderzoek naar vermogensvoordelen	267
III. De jeugdrechtbank	268
a. Aanhangigmaking	268
b. Voorbereidend onderzoek	269
c. Rechtspleging ten gronde	270
d. Verkeersmisdrijven	270
e. Uithandengeving	271
f. Rechtsmiddelen	272
IV. Het hof van beroep	272
a. Aanhangigmaking	272
b. Bijzondere procedure bij voorrecht van rechtsmacht	272
b.1. Procedure voor magistraten van de eerste aanleg	273
b.2. Procedure voor magistraten van het hof van beroep	275
c. Bijzondere procedure voor de berechting van ministers	276
d. Rechtsmiddelen	276
V. Het hof van assisen	276
a. De inbeschuldigingstelling	276
b. Procedure voorafgaand aan de zitting ten gronde	278
b.1. De ambtsverrichtingen van de voorzitter van het hof van assisen	278
b.2. De ambtsverrichtingen van de procureur-generaal	279
c. De rechtspleging voor het hof van assisen	279
c.1. De preliminaire zitting	279

c.2. De zitting ten gronde	281
c.2.1. Algemeen	281
c.2.2. De ambtsverrichtingen van de voorzitter	281
c.2.3. De ambtsverrichtingen van de procureur-generaal	282
c.2.4. De oproeping en verschijning van de partijen	282
c.2.5. De samenstelling van de jury	282
c.2.6. De behandeling ter terechtzitting	284
c.2.7. De schuldvraag	287
c.2.8. De straftoemeting	289
c.2.9. De burgerlijke belangen	290
d. Rechtsmiddelen	290

HOOFDSTUK X: DE RECHTSMIDDELEN 291

I. Verzet 292

a. Definitie	292
b. Partijen	294
c. Termijnen	294
d. Vormen	296
e. Gevolgen van het verzet	296
e.1. Vaststelling van de zaak	296
e.2. Schorsende werking	296
e.3. Devolutieve werking	297
f. De procedure op verzet	297
f.1. Het verzet wordt onontvankelijk verklaard	297
f.2. Het verzet wordt als ongedaan beschouwd	297
f.3. Het verzet wordt ontvankelijk verklaard	300
f.4. Er wordt akte verleend van de afstand van het verzet	300

II. Hoger beroep 301

a. Definitie	301
b. Partijen	302
c. Termijnen	302
d. Vormen	305
e. Gevolgen van het hoger beroep	307
e.1. Schorsende werking	307
e.2. Devolutieve werking	308
e.2.1. De ambtshalve op te werpen middelen	309
e.2.2. De evocatie	310
f. Afstand of beperking van het hoger beroep	311
g. Procedure in hoger beroep	312
h. Samenloop van verzet en hoger beroep	313

III. Cassatieberoep 313

a. Definitie	313
b. Partijen	316

c. Termijnen	317
d. Vormen	317
e. Gevolgen van het cassatieberoep	319
e.1. Schorsende werking	319
e.2. Devolutive werking	319
f. Cassatiemiddelen	319
g. De procedure	321
h. De uitspraak van het Hof van Cassatie	323
h.1. Het verlenen van de afstand van het cassatieberoep	323
h.2. De verwerping van het cassatieberoep	323
h.3. De volledige of gedeeltelijke vernietiging met verwijzing naar een ander rechtcollege	323
h.4. De cassatie zonder verwijzing	324
IV. Bijzondere procedures voor het Hof van Cassatie	324
a. Cassatie in het belang van de wet	324
b. Aanvragen tot herziening	325
c. Regeling van rechtsgebied	327
d. Verwijzing van de ene rechtbank naar de andere	327
e. De heropening van de rechtspleging in strafzaken	328